Woensdag, 10 Maart 1943

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 3847

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550.- Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16--18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Felle onlusten in Frankrijk.

Franse volk verzet zich tegen zenden van arbeiders naar Duitsland.

Italiaanse divisie in Joegoslavië verslagen.

Russen veroveren Tumanovo 30 kilometer van Vyazma.

TURKS CABINET AFGETREDEN.

Saracoglu cabinetsformateur.

De Turkse radio deelde mede, dat het Turkse cabinet heden aftrad. De President belastte Saracoglu met het vormen van een nieuw cabinet (Londen, (AP) 9.3).

JOEGOSLAVISCHE OVERWINNING.

De Russische luisterdienst zeide, dat volgens een uitzending van Radio-Moskou de Joegoslavische guerrilla's honderden Italiaanse officieren en manschappen hebben gedood en 17 tanks hebben veroverd bij het verslaan van een gehele Italiaanse divisie. Dit geschiedde in een verwoede slag nabij Mostar in het Zuidwestelijk deel van Joegoslavië. De overige buit omvatte 2 millioen ronden geweer-ammunitie, 16 kanonnen, 80 machinegeweren en 600 granaten. De guerrilla's doodden ook of namen vele Duitse officieren en manschappen gevangen in een andere slag ten Zuiden van Bajaluka op 150 kilometer ten Zuiden van Zagreb.

De omroeper zeide, dat een guerrillakrijg woedt ten Westen van Serajewo waar een bergtop [illegible] eigenaar verwisselde. De Duitsers zouden hevige verliezen geleden hebben (Londen, (AP) 9.3).

DUITSE WERVING VAN FRANSE ARBEIDSKRACHTEN.

Edward Ball seint uit Londen:

Volgens het Hoofdkwartier van de Strijdende Fransen in Londen wordt het Franse volk steeds woedender over de onmeedogende campagne van Hitler en Laval om 400.000 Fransen aan te werven voor dwangarbeid in Duitsland. Als gevolg hiervan hebben zich uitgebreide onlusten voorgedaan gedurende de laatste drie dagen.

Een Strijdende Franse zegsman zeide, dat men heeft afgerekend met vele Duitse soldaten en Gestapo-agenten en schatte, dat het totaal verlies aan Duitse zijde mogelijk in de 200 man beloopt.

De ernstigste botsingen tussen de nazie-bezettingstroepen en de burgerbevolking zouden, volgens dezen zegsman, hebben plaats gehad in Parijs, Lyon, Marseille, Brest en de industriële centra van Normandië, Bretagne en Elzas Lotharingen. Men zeide ook, dat de Duitsers het waarschijnlijk gemunt hebben op de mannen tussen 20 en 40 jaar oud, onverschillig of die ervaren of onervaren zijn. In tegenstelling hiertoe wilden zij vroeger slechts ervaren vakmensen hebben.

Ondanks de algemene mening, dat deze Fransen bestemd zijn voor de Duitse oorlogsindustrie, gelooft men toch in de Strijdende Franse kringen, dat de Duitsers zich ten doel gesteld hebben het land te beroven van zijn mannen, geschikt of ongeschikt. Een dergelijke campagne zou behalve het voorzien van de Duitse oorlogsnijverheid van de hoog nodige arbeidskrachten tot gevolg hebben, dat de Franse weerstand sterk is afgenomen, wanneer de Geallieerden met de invasie van het vasteland aanvangen.

Kleine, doch hevige gevechten braken te Brest uit tussen het naziepersoneel en Franse patriotten, nadat Franse guerrilla's overdag een aanval met handgranaten hadden gedaan op een theater, dat voor de Duitse soldaten was bestemd. Deze aanval werd uitgevoerd op het moment, dat men Hitler in een nieuwsfilm vertoonde. Het gevolg was, dat twee Duitsers werden gedood en velen werden gewond. Nog twee andere Duitsers werden gedood bij een aanval met handgranaten op het „Hotel de la Poste" te Brest; velen werden hierbij gewond. Als gevolg van deze aanvallen ontstonden er handgevechten tussen de Duitsers en de guerrilla's. Deze laatsten leden slechts geringe verliezen.

Ook in Parijs deden zich straatgevechten voor. Te Lille werden 23 Duitse officieren opgeruimd. Een andere aanval met handgranaten door patriotten gebeurde op het marine-restaurant te Lorient, waar een Duitse soldaat werd gedood en verschillende officieren werden gewond. Een spoorlijn met 13 wagons met militaire voorraden werd te Rochefort ondermijnd en te Rochelle saboteerde men een spoorlocomotief (Londen, (AP) 9.3).

TALRIJKE NAZIES IN FRANKRIJK GEDOOD.

Een zegsman der Strijdende Fransen zeide, dat talrijke Duitse soldaten en agenten van de Gestapo gedurende de laatste drie dagen in Frankrijk gedood zijn. Deze aanslagen houden verband met de meedogenloze campagne van Hitler en Laval om 400.000 Fransen op te pikken voor het verrichten van dwangarbeid in de Duitse oorlogsfabrieken. „De toenemende woede over de willekeurige methodes van de nazies en hun marionetten van Vichy heeft talloze uitbarstingen onder de burgerbevolking tengevolge gehad", aldus de zegsman.

Er is een scherpe stijging te bespeuren in het aantal aanvallen op Duitsers door Franse guerrilla's (Londen, (AP) [illegible]

CARDINAAL HINSLEY ZWAKKER.

De hartziekte van Zijne Eminentie Arthur Cardinaal Hinsley veroorzaakte „grote onrust", aldus werd door een bulletin bekend gemaakt.

Naar vermeld wordt, zou de Cardinaal zwakker zijn (Londen, (AP) 10.3).

JAPANSE VEROVERING IN CHINA.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Japanners, die opereren van 5 punten ten Westen van Sjasi aan de Noordelijke oever van de rivier de Yangtze in de provincie Hopeh, erin geslaagd zijn drie colonnes over de rivier te werpen. Ook heroverden zij 4 steden aan de Zuidzijde van de rivier. Hevige gevechten hebben er voortgang. Een der Japanse colonnes werd teruggeslagen met ernstige verliezen kort nadat de aanval Maandagavond begonnen was (Tsjungking, (AP) 9.3).

CHINEES LUCHT-COMMANDO VAN GENERAAL CHENNAULT WORDT AFGESCHEIDEN.

Het vormen van een Chinees Luchtcommando van de Noordamerikaanse strijdkrachten onder Brigadier-Generaal Clair L. Chennault, werd heden bekend gemaakt in een communiqué van Generaal Joseph W. Stillwell, Hoofdkwartier.

Chennault stond vroeger onder Brigadier-Generaal Clayton L. Bishell, Commandant van de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten in China, Birma en Brits Indië.

Het communiqué zeide: „In opdracht van het Departement van Oorlog is het 14e luchtcorps heden geplaatst onder den bevelvoerenden Generaal van de Noordamerikaanse legerstrijdkrachten in China, Birma en Brits Indië. Het 14e luchtcorps onder bevel van Brigadier-Generaal Chennault vervangt de Luchtmacht China".

Generaal Stillwell is de bevelvoeren de Generaal van de Noordamerikaanse legerstrijdkrachten in China, Birma en Brits Indië. De vorming van een afzonderlijk lucht-commando in China was de vervulling van een lang gekoesterde Chinese hoop. Men gelooft, dat het bezoek van Mevrouw Tsjang Kai Sjek aan Washington dit resultaat [illegible] nemen als vaststaand aan, dat Chennaults luchtmacht belangrijk versterkt zal worden (Tsjungking, (AP) 10.3).

RUSSEN BEREIKEN DNJEPR TEN N.W. VAN VYAZMA.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

„Het Russische leger, dat voortrukt ten Westen van het heroverde Sytsjevka, aan het Centrale front ten Westen van Moskou, bereikte de rivier de Dnjepr ten Noord-Westen van de belangrijke Duitse basis Vyazma.

Een bericht van „Pravda" uit deze sector liet uitkomen, dat de Russische troepen grote druk oefenen op de terug trekkende Duitsers. De Russen laten hun geen rust en drongen vooruit naar de waterweg, die van de Centrale gevechtslijn door de Oekraïne voorbij Kiev en Dnjepropetrovsk naar de Zwarte Zee loopt.

De Russen bevinden zich reeds ten Oosten en Noord-Oosten van Vyazma na door Gzhatsk getrokken te zijn. De verovering van Sytsjevka op 55 kilometer ten Noorden van Vyazma aan de spoorlijn naar Rzhev, werd gisteravond bekend gemaakt.

Met krachtige stoten langs de spoorlijn tussen Gzhatsk en Vyazma sloegen de Sovjet-strijdkrachten zich een weg tot binnen het spoorwegstation van Sergo Ivanovskaya op 38 kilometer ten Noord-Oosten van Vyazma. Intussen stormden mobiele eenheden van het Sovjet-leger in de sector ten Westen van Gzhatsk nog 20 dorpen binnen langs de oude weg naar Smolensk. Met al deze aanvallen vormden de Russen snel een boog rond Vyazma, het laatste Duitse bastion, dat nog stand houdt in de oude driehoek, die gevormd werd door Rzhev, Vyazma en Velikie Lukie.

Ten Zuiden van dit front werden nog meer nederzettingen door de Russen veroverd, ten Westen en Zuiden van Lgov, onder Orel. In het laatstgenoemde gebied werpen de Duitsers hun troepen in reeksen van tegenaanvallen. Zij gebruiken hierbij strijdkrachten, die zij van andere fronten konden overplaatsen.

De Duitsers waren blijkbaar in staat in sommige sectoren een numerieke meerderheid te behalen. Volgens de berichten bevestigt niets de Duitse beweringen, dat zij op 20 kilometer ten Westen van Charkov zijn.

Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad zijn de Russen nog in de verdediging tegen krachtige aanvallen van de nazies, die door tanks en vliegtuigen gesteund worden. Een bericht zeide, dat Duitsers, die „groter in aantal" waren, werden teruggeslagen. Maar de Duitsers erin geslaagd zijn een meerderheid te verkrijgen in deze sector van het Donbekken — waar de verbindingswegen schaars zijn —, is het niet aannemelijk, dat zij meer naar het Noorden hetzelfde hebben kunnen bereiken, waar de verbindingswegen beter zijn.

„Rode Ster" en „Izvestia" verstrekten biezonderheden over de verovering van Sytsjevka. Volgens „Rode Ster" bedreigen de Sovjets de verkeersweg ten Zuid-Westen van de stad. Deze loopt naar de stad Kniktinka op een-derde van de weg tussen Sytsjevka en Smolensk.

Er hebben scherpe gevechten plaats om de Duitse verschansingen langs de Westelijke oever van de rivieren de Kasnia en Vazuza. „Izvestia" zeide, dat 310 Duitse tanks werden veroverd en duizenden Duitsers werden gedood (Moskou, (AP) 9.3).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 9 op 10 Maart voerden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Westen en Zuid-Westen van Gzhatsk zetten onze troepen hun aanvallen voort en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen, waaronder het districtscentrum en spoorwegstation Tumanovo.

De vijand, die zich terugtrekt onder de slagen van onze troepen, lijdt hevige verliezen. Op de toegangswegen en in de straten van een bewoonde plaats lieten de Duitsers meer dan 300 gesneuvelde officieren en manschappen achter. Onze troepen veroverden oorlogsmateriaal en namen gevangenen.

Gisteren vernietigden Sovjet-vliegers ongeveer 10 tanks en meer dan 50 vrachtwagens met infanterie en voorraden.

Ten Zuiden van Charkov leverden onze troepen felle gevechten tegen grote strijdkrachten van vijandelijke tanks en gemotoriseerde infanterie. Eenheden van de X formatie sloegen verschillende aanvallen af en vernielden 15 Duitse tanks en 4 kanonnen met eigen drijfkracht. In een andere sector wierpen de Hitlerieten een regiment voetvolk in de strijd met steun van 30 tanks.

Onze garden-artilleristen en mortieren-kanonniers ontwrichtten 14 Duitse tanks in deze gevechten. De Hitlerieten verloren ongeveer 500 officieren en manschappen en werden naar hun oorspronkelijke stellingen teruggeworpen.

Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad legden Russische sappeurs in de nacht 50 mijnen onder vijandelijk vuur. 8 Duitse tanks en verschillende vrachtwagens met infanterie en voorraden werden door deze mijnen opgeblazen.

Ten Westen van Sevsk veroverden onze eenheden een bewoonde plaats. (Moskou, (AP) 10.3).

Het nieuws van vandaag.

De Russen vechten verwoed tegen grote vijandelijke strijdkrachten van tanks en gemotoriseerde infanterie ten Zuiden van Charkov waar de Duitsers een wig gedreven hadden naar de rivier de Donets. In deze gevechten hebben de Sovjets grote verliezen toegebracht aan de nazies en hen in een sector naar hun oorspronkelijke stellingen teruggedreven. In de richting van Vyazma duurt het Russische offensief nog steeds voort en het Rode leger veroverde het districts-centrum en spoorwegstation Tumanovo binnen 30 kilometer van Vyazma (blz. 1).

De Geallieerde strijdkrachten in Tunis behouden het initiatief tegen de asstrijdkrachten. De meeste winst wordt geboekt door de Franse troepen in het gebied ten Noord-Westen van het zoutmeer Sjott Djerid. Met het verlies van 50 tanks ten ten Zuiden van de Mareth-linie ziet Rommel geen kans de aanvallen voort te zetten en trekt hij zich achter de versterkingen terug. In het Noorden hebben nog activiteiten plaats tussen de Duitsers en de Britten, die blijkbaar steun gekregen hebben van Noordamerikaanse troepen (blz. 2).

De Raf zette haar lucht-offensief in de nacht voort met een bombardement op München, waar belangrijke Duitse wapenfabrieken liggen. De Britse bommenwerpers moesten heen en terug en ongeveer 2000 kilometer vliegen boven of naast op deze Zuid-Duitse stad. Ook werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren (blz. 1).

In Frankrijk en België hebben de laatste dagen grote onlusten plaats. Vooral in Frankrijk worden aanslagen gepleegd op de nazies en volgens de verklaring van een zegsman der Strijdende Fransen zijn er ongeveer 200 gedood. Het toenemende verzet der Fransen is te wijten aan de campagne van Hitler en Laval om 400.000 Fransen naar Duitsland te zenden voor het verrichten van dwangarbeid. Nog elders in Europa kookt het. In Joegoslavië hebben de patriotten in hun kleine oorlog tegen de as een gehele Italiaanse divisie verslagen. Ook vele Duitsers werden gedood. De slag waarin de Joegoslaven de overwinning behaalden vond plaats nabij Mestar.

President Roosevelt heeft in de situatie van Puerto Rico ingegrepen en een commissie benoemd, welke tot taak heeft hem van advies te dienen betreffende veranderingen in de organieke wet van Puerto Rico. Het doel van een en ander is om het volk van Puerto Rico in staat te stellen zijn eigen Gouverneur te kiezen

Hiernevens een artikel over de kerkvervolging in Duitsland, dat een vernietigende aanklacht is tegen het Hitler-régime.

Op blz. 4 staat een herdenkingsrede van Generaal - Majoor van Oyen ter gelegenheid van de eerste jaardag van de val van Nederlands Oost-Indië.

Een aantal geestelijken in Nederlands Oost-Indië werd door de Japs gevangen gezet. De overbrenging van Nederlanders naar Oost-Europa is in volle gang. Reeds zijn er 15.000 in Lithauen en Letland (blz. 4).

Rapport over de Kerkvervolging in Duitsland.

Bij de uitgevers Longmans, Green & Co. te New York is een herdruk verschenen van een boek, dat reeds heel lang geleden in Engeland verscheen maar dat, toen zijn bestaan tot dit Staatsdeel doordrong al uitverkocht bleek. Thans is in New York de tweede druk te krijgen ($ 3.—). Het boek heet: **„The Persecution of the Catholic Church in the Third Reich".**

Het boek is een vertaald rapport, naar een Duits manuscript, welks schrijver een Duitse Pater is, wiens naam en orde niet in het boek vermeld zijn en die wij dus ook niet aan de openbaarheid zullen prijsgeven, evenmin als wij zullen zeggen, waar deze Pater thans werkt.

Het feit, dat hij een Duitser is, kan de waarde van zijn werk slechts verhogen, want Duitse Katholieken zijn goede patriotten en zullen, ook wanneer zij van de vervolging hunner Kerk spreken, zeker niet geleid worden door de bijbedoeling hun land nog meer in opspraak te brengen.

Een totale oorlog.

„De oorlog, welke het Nationaal Socialisme tegen de Kerk voert", verklaart de schrijver in zijn rijk gedocumenteerd werk, „is een totale oorlog". De godsdienstvervolging in Duitsland wordt gecamoufleerd; vandaar dat zovele Katholieken in alle landen ter wereld steeds opnieuw te goeder trouw gemeend hebben, dat „het zo erg niet was". De schrijver spreekt van een „bijna volmaakte camouflage", welke der wereld een welwillend gezicht toekeert, terwijl de Kerk geworgd wordt.

Door een reeks concessies van ondergeschikte aard heeft het Nationaal Socialisme onlangs blijk willen geven van goede gezindheid jegens het Christendom, maar het Concordaat van 1933, welks volledige text in het Engels in dit boek te vinden is, was **bedrog.**

Hitler smeedde zelfs reeds plannen tot omverwerping van de Kerk, toen hij een Concordaat met de Heilige Stoel zocht. Duitsland had het Concordaat nodig „om redenen van buitenlandse prestige en binnenlandse politiek". De Heilige Stoel stemde in een regeling toe „in weerwil van ernstige argwaan".

Het boek bevat tal van aanhalingen uit redevoeringen en documenten van leden der Duitse Hiërarchie, waaruit blijkt hoe voortdurend het Concordaat gebroken werd, of waarin geklaagd wordt over vervolging, welke, volgens Bisschop Rackl, van Eichsätt „vaak" een vorm aannam, welke ver uitgaat boven datgene, waaraan wij in Rusland gewoon zijn".

De bolsjewieken vervolgden tot voor kort de Kerk tenminste openlijk; de Nazies deden het herhaaldelijk onder leugenachtige voorwendsels. Een typisch voorbeeld is het volgende: Een Katholiek ziekenhuis werd gesloten, omdat het „onvoldoende voor de patiënten zorgde". De ware reden was, dat acht maanden daarvoor de bestuurders weigerden de uitvoering toe te staan van een operatie „tegen de wet van God".

Ondanks het Concordaat van 1933 moesten Herderlijke Brieven clandestien in omloop gebracht worden; ofschoon zij niets onwettigs bevatten, had in verband hiermee tal van arrestaties plaats, geldboeten werden opgelegd; brieven geconfisqueerd. Leden van de Gestapo brachten verslag uit over de gehouden preken, die zij onjuist uitlegden, omdat zij ze niet begrepen. Nazie studenten moesten, onder voorwendsel de leiding van priesters te zoeken, onvoorzichtige uitlatingen van dezen uitlokken.

De Katholieke pers werd zodanig gemuilkorfd, dat enkele weken na de ondertekening van het Concordaat, de Cardinaal-Aartsbisschop van Keulen een protest indiende. Enkele maanden later hield de regering een zodanige opruiming onder de redacties, dat de **Katholieke pers haar vrijheid volkomen verloor.**

Hoezeer de Nazies de Katholieke pers vrezen, is nog het vorig jaar gebleken, toen gemeld werd, dat 129 katholieke bladen tegelijkertijd opgeheven werden in het bezette Europese Staatsdeel van ons Koninkrijk.

Verslagen van godsdienstige plechtigheden mochten niet meer gepubliceerd worden. Niet minder dan twaalf katholieke uitgevers firma's werden „verboden", omdat zij de Pauselijke Encycliek „Mit brennender Sorge" afgedrukt hadden. Katholieke bibliotheken werden als „onbetrouwbaar" gesloten, omdat zij haar cliënten de boeken van Rosenberg niet wilden aanbieden.

De aanval op het Katholieke onderwijs begon nog vóór de inkt van Franz von Papens handtekening onder het Concordaat droog was. Baldur von Schirach, de leider van de Hitler-Jugend, had opdracht gekregen alle andere jeugd-organisaties uit de wereld te helpen. Toch had Hitler, in antwoord op een brief van Cardinaal Bertram (Breslau) verzekerd, dat het niet in de bedoeling lag iets tegen de Katholieke Jeugd-organisaties te ondernemen.

De Katholieke school vernietigd.

Veel van hetgeen de schrijver mededeelt omtrent de maatregelen, die genomen werden om de Katholieke jeugd geheel aan de Katholieke opvoeding te onttrekken, is in de loop der laatste jaren reeds bekend geworden, maar nu alle feiten (waaronder vele nog niet gepubliceerde) in één relaas verenigd zijn, krijgt men geen andere indruk dan deze, dat de Nazies een onverbiddelijk uitroeiingssysteem toegepast hebben. De schrijver noemt de tactiek, die gebruikt werd, „duivelachtig geslepen". Wij willen geen greep doen uit de talloze gevallen van gewelddadig en brutaal optreden, waarvan hij gewag maakt, maar slechts zijn conclusie weergeven dat „tenslotte de Katholieke scholen Duitse gemeenschapsscholen werden, nadat er zogenaamd over „gestemd" was. Op de stemmers werd echter pressie uitgebracht in alle mogelijke vormen, en velen wisten in het geheel niet, waarover gestemd werd.

Cardinaal Faulhaber drong er bij de ouders op aan, dat zij zich schrap zouden zetten, zelfs als zij hierdoor hun broodwinning verloren. „Geen staat ter wereld, die de wet eerbiedigt", zeide hij, „kan zijn burgers beroven van die rechten, welke hij zelf gewaarborgd heeft". De Bisschop van Spiers noemde de stemmingen over de status der Katholieke scholen „onfatsoenlijk". Hij zeide: „Al datgene, waardoor een stemming een vrije stemming wordt, was in verreweg de meeste gevallen afwezig". De Katholieke scholen werden gesloten, ofschoon het publiek wenste dat ze open zouden blijven.

Vervolgens werd godsdienstonderwijs in de ban gedaan. De schoolinspecteur in het Katholieke München kondigde aan, dat de Nationaal-Socialistische ideologie in plaats van de Christelijke godsdienst onderwezen zou worden.

Het uiterlijk naleven des godsdiensts belemmerd.

Dat deze vernietigingsactie niet alleen tegen de Katholieke gemeenschap, maar tegen alle kerken gericht was, spreekt vanzelf.

Achtereenvolgens werden de Ka-

tholieke beroepsorganisaties en de Kerkelijke feestdagen als openbare vacantiedagen afgeschaft. De grootste belemmeringen werden in de weg gelegd aan godsdienstige betogingen en processies. Bevolen werd, dat kerken op bepaalde dagen de Swastika-vlag moesten uithangen, zonder de Pauselijke vlag; was laatstgenoemde vlag wel veroorloofd, dan moest toch de Swastika de voornaamste plaats innemen.

Duitse radio-stations mochten niets meer uitzenden, dat op godsdienst betrekking had. Aan leden van de Hitler-Jugend werd toegestaan, en zij werden zelfs aangemoedigd, gedurende de H. Mis langs de kerken te marcheren onder het zingen van beledigende liederen.

Zieken in hospitalen, die de Laatste Sacramenten wensten te ontvangen, moesten deze schriftelijk aanvragen, ofschoon het vanzelf spreekt, dat personen, die voor de Laatste Sacramenten in aanmerking komen, meestal te nauwernood bij machte zijn te schrijven. In de gevangenissen moesten cipiers zo dicht bij biechtelingen blijven, dat zij de gehele biecht konden volgen.

Opdat het Katholieken leden der Nazie jeugdverenigingen zo moeilijk mogelijk zou vallen de H. Mis bij te wonen, werden optochten, marsen, sportfeesten, enz. bij voorkeur gehouden onder Kerktijd. Wie op het appèl ontbrak, wist, dat hem dit vroeg of laat zou opbreken.

Ofschoon herhaaldelijk geweld gepleegd is, zijn de methoden tot uitroeiïng van de godsdienst merendeels subtiel en geraffineerd. Zij blijven zoveel mogelijk binnen de perken der wet, die echter zeer ruim zijn. De wet zelf biedt trouwens geen enkele waarborg, daar een onafhankelijke rechtsprekende macht niet bestaat, en menige rechter heeft moeten aftreden wegens „politieke onbetrouwbaarheid".

Belastering van priesters. Gedwongen concubinaat. Naaktlopen.

Omtrent geweld-maatregelen tegen de Kerken is men buiten Duitsland in de loop der jaren beter ingelicht geweest dan omtrent de meer subtiele vernietigingsstrijd. Het voornaamste, wat de schrijver ten aanzien hiervan mededeelt, is bekend aan diegenen, die de gebeurtenissen in Duitsland enigszins nauwkeurig gevolgd hebben. Hij spreekt van ontwijding van kerken, gevangenzetting van priesters, betogingen tegen de bisschoppen, smaadliederen en betogingen tegen de Kerk. De zogenaamde „zedelijkheidprocessen" tegen priesters, en vooral tegen orde-geestelijken, hebben herhaaldelijk veel aandacht getrokken buiten Duitsland; ofschoon zich enkele gevallen van zedenbederf voorgedaan hebben, waren bijna al die processen op touw gezet met het doel de kerk en haar bedienaren in opspraak te brengen, en de pers had in opdracht er de grootst mogelijke publiciteit aan te geven.

Nooit — zegt de schrijver — was Duitsland zó overstroomd met anti-Christelijke boeken als gedurende de zeven jaren van Nazie-bewind. Een nieuwe moraal kwam met het nieuwe Duitsland, en ten einde hiervoor plaats te maken, werden de bestaande instellingen veroordeeld te verdwijnen. Onbeduidende gronden tot echtscheiding werden ingevoerd; ongehuwde vrouwen werden officieel aangemoedigd te paren met „jonge mannen van onverdachte ras- en biologische hoedanigheden", de cultus van naaktlopen werd hoog opgehemeld.

Hitler als Heiland, Mein Kampf als Bijbel.

Christelijke voornamen zullen verdwijnen. Adolf Hitler is „Onze Verlosser"; het is de Führer, wien de kinderen danken voor maaltijden, verstrekt door het Comité voor maatschappelijk werk te Keulen.

De doop zal verdwijnen, indien de Nazies hun zin doordrijven, en vervangen worden door een nieuwe ceremonie. De huwelijksdienst wordt eveneens hervormd; de voornaamste ritus zal bestaan uit plechtige overhandiging van een exemplaar van „Mein Kampf".

In de bezette gebieden maken de Duitsers in het biezonder werk van de Katholieken — in ons land blijkens de berichten zonder noemenswaardig succes. Maar toch zou het nuttig zijn, indien de in dit boek vervatte aanklacht ook tot het bezette Nederland konde doordringen.

Met „The Persecution of the Catholic Church in German Occupied Poland" van Cardinaal Hlond („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 5 Februari 1942) en „Religion in Soviet-Russia" van Dr. N. S. Timastreff („Dagblad Amigoe di Curaçao" van 12 Januari 1943) vormt dit boek een trits documentaties omtrent de vervolging van de kerk in drie landen van Europa, die alle drie eens haardsteden van Christendom zijn geweest.

Curaçao.

VENEZOLAANSE MILITAIRE WAARNEMERS.

Gisteren hebben de Venezolaanse Kolonels José E. Becerra en Felipe José Osuna Lucena, in tegenwoordigheid van den Venezolaansen Consul-Generaal en van den Algemeen Militair Commandant, aan Zijne Excellentie den Gouverneur hun geloofsbrieven als militaire waarnemers in Curaçao overhandigd.

Een en ander vloeit voort uit een overeenkomst, geruime tijd geleden, door de Nederlandse en Venezolaanse Regeringen te dezen opzichte aangegaan. Beide Heren zijn hier voorlopig gestationeerd.

Kolonel José E. Becerra dient reeds 32 jaren actief in het Venezolaanse leger. Zijn militaire opleiding genoot bij op Hoge Krijgsschool te Bogotá (Colombia). Verschillende belangrijke functies werden door den Kolonel bezet, o.a. was hij tweemaal directeur van de Venezolaanse Krijgsschool, Garnizoenscommandant te Maracay en Directeur van Venezolaanse Luchtpost, welke laatste functie hij tot verleden maand bekleedde

Kolonel Felipe José Osuna Lucena genoot zijn militaire opleiding te Caracas. O.a. is hij geweest Commandant van het Regiment Artillerie en President van de Staat Cojedas.

Hedenmorgen brachten de beide Kolonels een bezoek aan Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P.

DE CURAÇAOSE MISSIE NAAR WASHINGTON.

De Gouvernementspersdienst verneemt uit New York:

De leden der Curaçaose Missie gaan dit weekeinde naar Washington, waar zij hoge Noordamerikaanse autoriteiten zullen ontmoeten alvorens naar Curaçao terug te keren.

MONSEIGNEUR WULFINGH VERENIGING.

Wij ontvingen in dank de „Statuten en het Huishoudelijk Reglement van de Monseigneur Wulfingh Vereniging". Deze vereniging werd op 23 October 1940 in Curaçao opgericht met het doel de Rooms Katholieke Missie van Suriname te steunen, vooral door geldelijke bijdragen, en door het bevorderen van en het initiatief nemen tot alles wat ter bereiking van het doel bevorderlijk zal zijn. Het spreekt vanzelf, dat vele katholieken na het vernemen van dit doel begerig zijn een steentje bij te dragen tot de bloei dezer vereniging.

Derhalve herhalen wij artikel 3 van de Statuten:

De Vereniging bestaat uit stichters, donateurs, buitengewone leden en leden, die als zodanig door het Bestuur zijn toegelaten.

a. Stichters zijn zij, die een gift van vijftig gulden (ƒ 50.—) ineens schenken.

b. Donateurs zijn zij, die ten minste tien gulden (ƒ 10.—) per jaar bijdragen.

c. Buitengewone leden zijn zij, die ten minste vijf gulden (ƒ 5.—) per jaar bijdragen.

d. Leden zijn zij, die tenminste twee en een halve gulden (ƒ 2,50) per jaar bijdragen.

CORRESPONDENTIE.

Aan enige Kippen: tot onze spijt nemen wij geen ingezonden stukken van kippen op, aangezien ons blad alleen door mensen gelezen wordt. — Red. Amigoe.

BOVENWINDEN.

PASTOOR DE GROEN O.P. HERSTELD.

De gezondheidstoestand van Pastoor Norbertus de Groen O.P. is in zoverre hersteld, dat hij binnenkort hoopt weder van Puerto Rico naar zijn parochie op Sint Maarten terug te keren.

BUITENLAND.

VOORSTEL VAN WELLES DOOR GROOT BRITANNIE VERWELKOMD.

De Britse Secretaris voor Buitenlandse Zaken Anthony Eden deelde voor het Lagerhuis in antwoord op een vraag mede, dat de Britse Regering het voorstel van den Noordamerikaansen Onder-Staatssecretaris Benjamin Sumner Welles heeft verwelkomd voor het voeren van besprekingen tussen de Verenigde Landen over economische quaesties (Londen, (AP) 10.3).

NOORDAMERIKAANSE TROEPEN IN NOORD-TUNIS.

In een uitzending van het DNB uit Berlijn zeide, dat Noordamerikaanse troepen zich hebben gevoegd bij het Britse 1ste leger in de Noordelijke sector van Tunis (Londen, (AP) 9.3).

Een der grootste opgaven van de Verbonden Volken is de voorziening van de strijdmachten, die in Rusland en Noord-Afrika vechten, van oorlogsmateriaal, voedsel enz. Ieder schip, dat zijn haven bereikt, heeft iets groots verricht. Hierboven ziet men de Noordafrikaanse haven Arzeu nabij Oran in Algiers. Britse vrachtschepen hebben zo juist troepen en voorraad gebracht.

NOORDAMERIKAANS MARINE COMMUNIQUÉ.

„Noordelijk deel van de Stille Oceaan: Zware en middelzware Noordamerikaanse bommenwerpers hebben op 17 Maart de Japanse stellingen te Kiska aangevallen. Men stiet op het afweervuur doch geen enkel vijandelijk vliegtuig werd ontmoet. Alle Noordamerikaanse toestellen kwamen terug.

Zuidelijk deel van de Stille Oceaan: (alle data zijn Oosterlengte): In de nacht van 8 op 9 Maart hebben Liberator- zware bommenwerpers een minder grote aanval uitgevoerd op de Japanse installaties te Kahili en Ballale in het gebied van de Shortland-eilanden. De Japanse installaties te Vila en bij de Rekta-baai in het centrale deel van de Salomonseilanden werden ook gebombardeerd. De gevolgen van deze aanval werden niet bespeurd. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden terug" (Washington, (AP) 9.3).

SPANJE PROTESTEERT TEGEN NOORDAMERIKAANS BOEK.

Juan Francisco de Cardenas, de Spaanse Ambassadeur in Washington, protesteerde bij het Noordamerikaanse State Department tegen de publicatie van Thomas J. Hamiltons boek „Appeasement's Child — het Franco-régime in Spanje". Uit diplomatieke bron werd vernomen, dat dit protest reeds verschillende dagen geleden werd ingediend en gebaseerd is op het feit, dat de schrijver, die vroeger correspondent van de „New York Times" te Madrid was, thans Luitenant is in de Noordamerikaanse Marine en dat het aan officieren verboden is verklaringen af te leggen, welke schadelijk mochten zijn voor een neutraal land. De Spaanse Ambassade beschouwt het boek als propaganda (Washington, (AP) 9.3).

TOENEMENDE SABOTAGE IN BELGIE.

Het Belgisch nieuwsagentschap deelde mede, dat steeds meer anti-Duitse sabotage in België plaats vindt. Dit kwam in een enkele nacht tot uiting met het opblazen van werkplaatsen voor het herstellen van locomotieven en een kasteel, dat als electrische centrale gebruikt wordt voor het Duitse leger. Voorts werden de rails van een spoorlijn door een tunnel vernield. Een mijnschacht werd ontwricht. Men zeide, dat de aanvallen werden uitgevoerd onder de neus van Duitse bewakers, aangezien dergelijke uitbarstingen verwacht werden. De nazies gingen ogenblikkelijk over tot représaillemaatregelen. 20 Belgen werden ontvoerd en een strenger nachtverbod werd ingesteld (Londen, (AP) 9.3).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Pater Vincent McNabb O.P.,** dien Chesterton „een van de weinige grote mensen van onze tijd" noemde, heeft een boek gepubliceerd „Old Principles and the New Order".

— Enkele katholieke bladen in de Verenigde Staten wijzen op het enorme gevaar van gemengde verkeringen als gevolg van de oorlog. Meisjesclubs van goed bekend staande meisjes worden georganiseerd om de soldaten niet in handen van straatvrouwen te laten vallen. Dit is op zichzelf natuurlijk goed, aldus de couranten maar men dient er dan bij te zorgen, dat zoveel mogelijk katholiek meisjes met katholieke jongelui in aanraking komen, want mocht er uit zulke partijtjes een gemengd huwelijk voortkomen, dan kan dit op den duur een nationale ramp worden. Protestanten verfoeien gelijkelijk het gemengde huwelijk, omdat in zulke huwelijken de diepste grond der dingen bij man en vrouw verschillend is, hetgeen in voorspoed misschien niet zo terstond bemerkt wordt, maar hetgeen zich steeds wreekt, zodra de beproevingen in het huwelijk komen.

— **Londen:** De Nazies hebben den Pastoor van Grodno in Polen en 15 Zusters van Nazareth als gijzelaars gevangen gezet met bedreiging hen dood te schieten, zodra er in het stadje ongeregeldheden of sabotage plaats hebben.

— **Mexico-Stad:** Een beeld van de Gezegende Maagd van Guadaloupe werd geïntroniseerd in de minen Santa Ana, La Purisima, Don Carlos en San Rafael nabij het stadje Pachuca in de Staat Hidalgo.

— **Vaticaanse Staat:** Zijne Heiligheid Paus Pius XII ontving in audiëntie Hare Majesteit Elizabeth, Koningin-Weduwe van België.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Instituut van Londense Verzekeraars maakte bekend, dat een reductie van de tarieven voor oorlogsrisico op scheepsladingen is ingevoerd voor scheepvaartroutes over de gehele wereld. Deze maatregel scheen een definitieve wending ten goede te merken in de Geallieerde strijd tegen de duikboten van de as.

— **Honolulu:** Het militaire bestuur over het gebied van Hawaii heeft heden — na 15 maanden en 3 dagen volgende op de aanval der Japanners op Pearl Harbor — het bestuur gedeeltelijk overgegeven aan de burgerlijke autoriteiten.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het communiqué deelde mede, dat Montgomery's 8ste leger druk oefent op Rommels strijdkrachten na op beslissende wijze het kortstondig offensief van de as te hebben afgeslagen. Langs de gehele Mareth-linie hebben patrouille-activiteiten plaats. Er heerste gisteren weinig activiteit in het Noorden van Tunis, doch de Geallieerde patrouilles waren biezonder actief in het gebied van Sedjenane. Hier waren zij in contact met den vijand. De Franse strijdkrachten hebben de bezetting van Tazeur voltooid en hun patrouilles zijn actief.

— **New York:** De Duitse radio deelde mede, dat Bely, op 95 kilometer ten Zuid-Westen van Rzhev „volgens het plan" door de Duitsers ontruimd is. Volgens de radio zou de ontruiming zijn uitgevoerd na vernietiging van alle faciliteiten.

Bommenregen van de Raf op Muenchen.

Roosevelt wenst meer zelfbestuur voor Puerto Rico.

Schokkende verklaring van U.S.A.-Ambassadeur in Moskou.

GEALLIEERDEN HEBBEN HET INITIATIEF IN TUNIS.

Wes Gallagher seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Rommel vervolgde zijn terugtrekking in de Zuidelijke Tunische heuvels en liet 50 zijner beste tanks achter in handen van het 8ste leger, terwijl de Noordamerikaanse en Britse luchtstrijdkrachten tijdens de dag 21 Duitse vliegtuigen vernietigden. De as leed gisteren een reeks verliezen op de grond en in de lucht. De Britten sloegen twee Duitse aanvallen in het gebied van Sedjenane af en namen 200 gevangenen.

Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen in de Westelijke woestijn bestookten Rommels beste strijdkrachten in de Mareth-linie.

De voornaamste activiteit van de dag vond echter plaats boven het Kanaal van Sicilië waar grote strijdkrachten van Vliegende Forten, geëscorteerd door Lightnings, in strijd geraakten met 30 ME109's, FW190's en JU88's van de Luftwaffe. In een gevecht van 30 minuten nabij de Tunische kust schoten de Vliegende Forten 10 Duitse gevechtsvliegtuigen neer en zagen zij nog 2 in botsing komen om een totaal te maken van 12, terwijl de Lightnings, die als dekking voor de bommenwerpers vlogen, 7 vijandelijke toestellen neerschoten.

De Duitsers vielen eerst de Vliegende Forten aan. De JU88's, die gewoonlijk voor bombardementen worden gebruikt, waren uitgerust met kanonnen van zwaar kaliber, gelijk vliegende slagschepen. De Duitse verliezen laten evenwel zien dat de aanvallen mislukten. De aanwezigheid van zulk een grote samentrekking van Duitse gevechtsvliegtuigen boven de zeeëngte kon ook dienen als commentaar op de wijze waarop de Noordamerikaanse vluchten boven zee zich laten voelen in de vijandelijke bevoorrading. Het was pas een dag tevoren, dat Mitchells en Vliegende Forten 7 schepen van de as in een convooi tot zinken brachten of beschadigden. Spitfires van de Noordamerikaanse en Britse luchtstrijdkrachten voltooiden de verrichtingen bij dag door 2 Duitse vliegtuigen boven Tunis neer te schieten.

Von Arnim deed twee kleine weifelende aanvallen en droop af met hevige verliezen. Een andere aanval werd ondernomen in het gebied van de Bje-Mateur weg. Ook deze werd afgeslagen met verliezen voor de nazies. In het Zuiden van Tunis bewoog de Geallieerde linie zich steeds vooruit, waardoor Rommels bevoorradingslinie steeds dichter naar de kust werd gedrongen.

De Fransen bezetten Tozeur en naar vermeld wordt opereren Geallieerde patrouilles op de toegangswegen van Gafsa. Rommel leed veel heviger verliezen in het Zuiden dan de eerste berichten te kennen geven. Klaarblijkelijk trekt hij al zijn strijdkrachten terug in het beschermende bergterrein ten Zuid-Westen van de Mareth-linie. Hij wordt meedogenloos achtervolgd door gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers van de Royal Airforce (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 9.3).

VOORTGANG VAN GIRAUDS TROEPEN IN TUNIS.

De Franse strijdkrachten van Giraud onder bevel van Generaal de Lay bezetten het gehele gebied ten Noord-Westen van het Sjott Djerid in het Zuid-Westen van Tunis na de steden Nefta en Tozeur veroverd te hebben. De strijdkrachten van De Lay bestaan uit gemotoriseerde detachementen en kameeltroepen (Londen, (AP) 9.3).

HEVIGE AANVAL OP MUNCHEN

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een hevige aanval gedaan op de industriële doelen in München. Andere vliegtuigen bombardeerden doelwitten in het Westen van Duitsland en legden mijnen in de vijandelijke wateren. 11 Vliegtuigen worden vermist."

De aanval van de afgelopen nacht was de twaalfde op het vasteland binnen 14 nachten. Munchen werd het laatst aangevallen door de Raf in de nacht van 21 December, toen talrijke „blokbusters" en duizenden brandbommen werden geworpen op de stad (Londen, (AP) 10.3).

AANVAL OP PALERMO.

De Royal Airforce in het Midden-Oosten gaf het volgende communiqué uit: „In de nacht van 8 op 9 Maart vielen onze middelzware bommenwerpers Palermo aan. Bomontploffingen werden bespeurd op de binnenhaven en er werden branden gesticht. Agrigento en Licata werden ook aangevallen. Van deze en andere verrichtingen keerden al onze vliegtuigen veilig terug" (Caïro, (AP) 10.3).

U.S.A.-POLITIEK TEN OPZICHTE VAN RUSLAND.

William Peacock seint uit Washington:

Verschillende Noordamerikaanse bestuursleiders hebben hun schokking en verrassing tot uitdrukking gebracht over een verklaring, die de Noordamerikaanse Ambassadeur in Moskou, Admiraal William Standley, aldaar heeft afgelegd. Standley verklaarde namelijk voor verslaggevers, dat Stalin het nieuws betreffende de Noordamerikaanse steunverlening aan Rusland voor het Russische volk verborgen houdt.

In verband hiermede heeft de Noordamerikaanse Onder-Staatssecretaris Benjamin Sumner Welles op een persconferentie gezegd, dat Standley deze verklaring aflegde zonder hierover met het State Department te hebben geconsulteerd.

Vanzelfsprekend is hierdoor de nodige sensatie verwekt in de Noordamerikaanse hoofdstad, aangezien men de laatste tijd juist doende is nauwere betrekkingen met Rusland aan te knopen.

Sommige gezaghebbende personen zijn van mening, dat de post van Standley als Ambassadeur in Rusland door zijn verklaring in gevaar is gebracht, omdat hij sprak zonder daartoe machtiging te hebben. Anderen zijn van oordeel, dat zijn openlijke uiting van ontevredenheid eerder een oprechte wisseling van meningen ten gevolge zal hebben over de problemen, die het State Department de laatste tijd overweegt. Slechts gisteren heeft Vice-President Wallace in een redevoering te Delaware (Ohio) verklaard, dat „tenzij de Westelijke Democratieën en Rusland tot een bevredigende verstandhouding komen voordat de oorlog eindigt, Wereldoorlog III onvermijdelijk zal zijn."

En heden legde Sumner Welles de verklaring af, dat Standley zijn Regering niet had geraadpleegd voordat hij de verklaring in Moskou aflegde. Welles ging zover dat hij op de persconferentie zijn opmerkingen op schrift aan de verslaggevers overhandigde.

In het Capitool hebben enkele Congresleiders hun mening te kennen gegeven over het een en ander. Voorzitter Bloom van het Comité voor Buitenlandse Zaken van het Huis en Voorzitter Connally van het Comité voor Buitenlandse Zaken van de Senaat verklaarden beiden, dat de Russische pers wel degelijk mededeling had gedaan van de steunverlening en de redevoeringen van Roosevelt en Churchill betreffende de steunverlening had gepubliceerd.

Connally zeide: „Hoewel grote verliezen geleden werden in de convooien, die naar Rusland gingen, zijn onze verliezen ten zeerste afgenomen en waren zij gedurende de laatste twee of drie maanden van geen betekenis." Hij geloofde evenwel, dat zij in de komende lente weer zullen toenemen. Connally's verklaring veroorzaakte een scherp debat, waarin Senator Wheeler [vóór de oorlog streng isolationist — Red.], Democratisch Afgevaardigde van Montana, zeide niet de minste twijfel te hebben, dat de verklaring van Standley op waarheid berust. „Immers, ware dat niet zo, dan zou Standley haar niet afgelegd hebben".

„De reden waarom Stalin zijn volk geen mededeling doet van onze hulp" aldus Wheeler, „is omdat Stalin een realist is. Hij is het eerst voor Rusland. Hij is niet voor de vier vrijheden en zal dat nooit zijn."

Vandenberg, Republikeins Afgevaardigde van Michigan, refereerde naar de rede van Wallace, waarin deze de nadruk legde op een na-oorlogse verstandhouding tussen de Verenigde Staten en Rusland. Wallace had gezegd, dat de grondslag zou worden gelegd voor Wereldoorlog III, „indien wij de Russen zouden dwarsbomen."

Vandenberg zeide hierop: „Hoewel de verklaring van Standley verbazing wekt, geloof ik toch, dat het even verbazingwekkend is om van den Vice-President te horen, dat Noord-Amerika in staat is Rusland of wie dan ook te dwarsbomen. Ik verlang een getuigenis om duidelijk aan te tonen, dat onze samenwerking schitterend is geweest" (Washington, (AP) 9.3).

ROOSEVELT WIL MEER ZELFBESTUUR VOOR PUERTO RICO.

Roosevelt zond de volgende boodschap aan het Noordamerikaanse congres omtrent de verkiezing van een gouverneur door het volk van Puerto Rico. „Verscheidene maanden geleden beval de gouverneur van Puerto Rico aan dat de organieke wet van Puerto Rico dusdanig wierd gewijzigd, dat het volk van Puerto Rico zijn eigen gouverneur zou kiezen.

Deze aanbeveling werd mij voorgelegd door den Secretaris van Binnenlandse Zaken met zijn goedkeuring. Het voorstel van den Gouverneur is sedertdien in behandeling geweest. Het is reeds lange tijd de politiek van de Regering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika geweest het systeem van zelf-regering in haar gebieden en eiland-bezittingen te versterken. Puerto Rico bezit een algemeen kiesrecht en een wetgevende macht waarvan de leden gekozen worden. Deze overweegt en maakt wetten de binnenlandse zaken betreffende. De wetten, die door de wetgevende macht gegeven worden hebben echter een louter plaatselijk karakter.

Zij zijn onderhevig aan de goed- of afkeuring van de gouverneurs, die door den President worden aangesteld op voordracht en goedkeuring van de Noordamerikaanse Senaat. In overeenstemming met de algemene politiek van deze Regering beveel ik aan het Congres aan deze wijziging van de organieke wet van Puerto Rico zo spoedig mogelijk in behandeling te nemen, teneinde het volk van Puerto Rico in staat te stellen zijn eigen gouverneur te kiezen alsook om de functies en bevoegdheden van onderscheidenlijk de Federale Regering en het bestuur van Puerto Rico uit te stippelen.

Ik heb een commissie, bestaande uit een gelijk aantal Puertorikeinen en Noordamerikanen, in het leven geroepen om mij van advies te dienen betreffende veranderingen in de organieke wet. De aanbevelingen omtrent dit comité zullen prompt ter overweging aan het Congres worden voorgelegd" (Washington, (AP) 9.3)

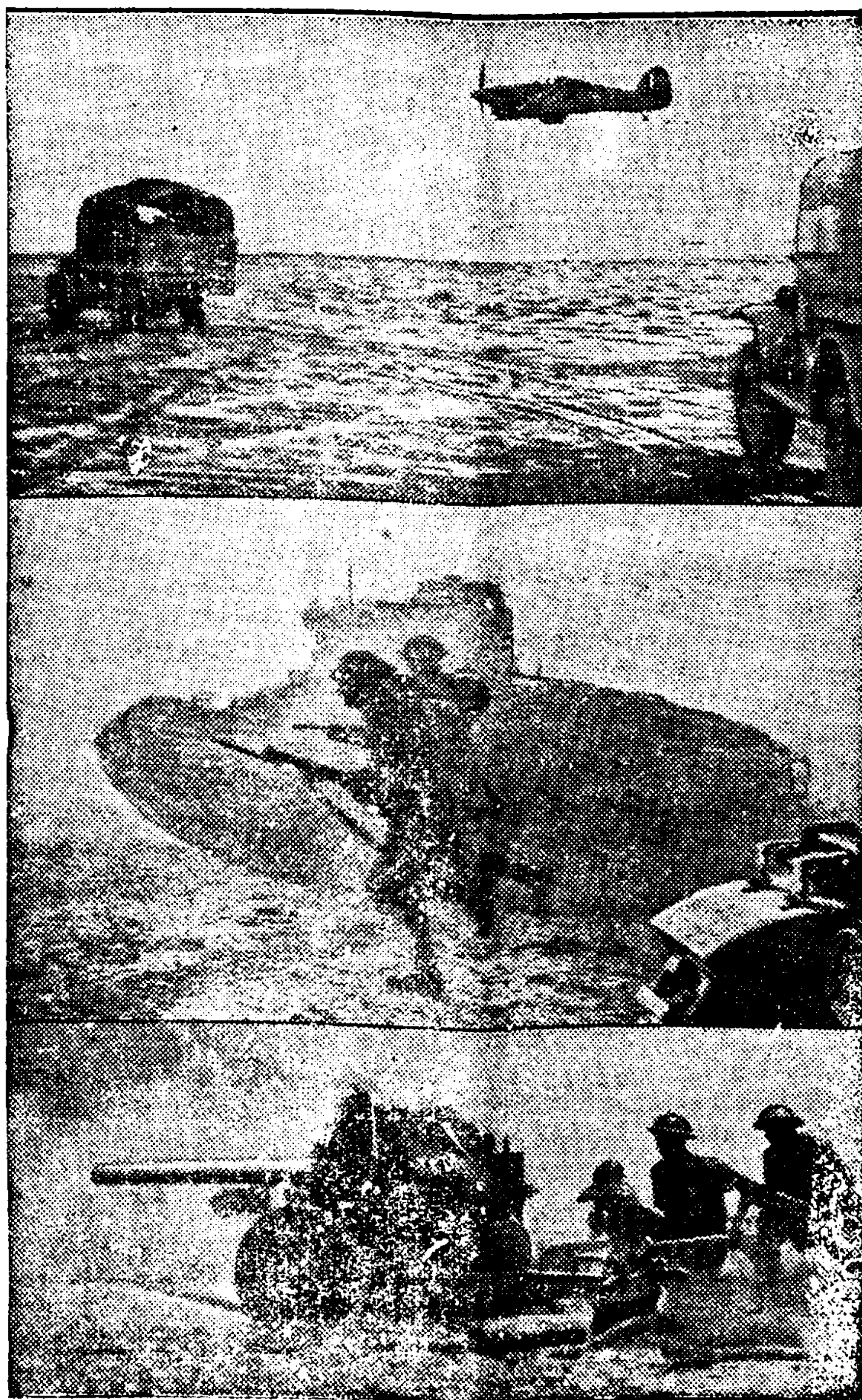
VERLOOFD

Irena L. Croes

en

Albert M. Arends Jr.

Aruba 6 Maart 1943. 718

Het achtste leger in opmars. Boven: Laagvliegende vliegtuigen ondersteunen de oprukkende eenheden. Midden: Schotse Hooglanders voeren een bajonetaanval uit. Onder: Het nieuwe Britse anti-tank-kanon in actie. Dit kanon is den Britten van zeer grote steun geweest bij de strijd tegen Rommels tanks.

Buit gemaakte Nazie-vliegtuigen op een overhaast door Rommels leger verlaten woestijnvliegveld. Verschillende vliegtuigen zijn al in reparatie.

Nederland.

De weg terug naar Java

door

GENERAAL-MAJOOR LODEWIJK H. OYEN,
Commandant van de Nederlands-Indische Luchtmacht.

„De zwartste dag van ons leven was 7 Maart 1942, toen Java viel en wij de bevelen onzer Regering om naar Australië terug te trekken, moesten opvolgen. Nu, op 7 Maart 1943, is het een veel betere dag: de weg terug naar Java is uitgestippeld en behoort alleen nog maar te worden geplaveid.

In dit afgelopen jaar — ik ben blij dit te kunnen mededelen — zijn de luchtmacht-eenheden, die onder mijn commando staan sterker en beter uitgerust, dan zij waren, toen de Japanners op Nederlands Oost-Indië neervielen. Een deel van mijn mannen — thans instructeurs in Jackson — ontkwam op het eind van het gevecht, dat dapper en moedig, doch hopeloos was, tegen een overweldigend sterkeren vijand. Nu gaan zij weer de lucht in, nieuw en fris toegerust en met zich nemen zij mede een groot aantal jongere mannen, door hen geoefend als vliegers, schutters, waarnemers e.d.

De geest is veranderd. Op 6 Maart 1942 was het duidelijk geworden, dat de strijd geëindigd was, voorzover deze onze luchtvaart betrof. Wij hadden alles wat wij bezaten op het spel gezet. Onze mannen hadden gebeukt op den invallenden vijand en hadden een zware tol van hen geëist. Ik kan geen details verschaffen, doch het aantal Japanse kruisers, torpedojagers, transportschepen, dat door onze bommen werd tot zinken gebracht, en beschadigd, was groter dan het aantal bommenwerpers, dat wij in het begin van de oorlog hadden. Wij hadden reeds een gedeelte van onze luchtmacht — hoe klein ook deze was — verloren bij de hulpverlening aan onze bondgenoten in Malakka en wij hadden, practisch gesproken, geen vervangingsmateriaal.

Feitelijk waren in de eerste dagen van Maart al onze gevechts- en bombardementsvliegtuigen verdwenen. Gouverneur-Generaal van Starkenborgh — eminent, dapper en sterk tot de laatste dag — beval enigen burgerlijken en militairen autoriteiten om te vertrekken en de strijd elders voort te zetten. Doctor Hubertus J. van Mook, Doctor Charles O. van der Plas en ik besloten tot de laatste minuut te wachten. Toen de vijand een punt, slechts enkele mijlen ten Noorden van Bandoeng, de oorlogshoofdstad, had bereikt, besloten wij, dat wij niet langer konden blijven of onze vlucht zou kunnen worden afgesneden.

Op Zaterdag 7 Maart bestegen wij een klein legertransportvliegtuig op een geheime landingsstrook ten Zuiden van Bandoeng, waar enkele van deze vliegtuigen onder bomen en bamboe verborgen waren en niet door den vijand waren opgemerkt. Toen wij Zuidwaarts vlogen, zagen wij de daken van verduisterd Bandoeng in het maanlicht glanzen. Het was niet gemakkelijk het land te verlaten, waar wij dertig jaar hadden geleefd en gewerkt en waar wij iedereen en alles, dat kostbaar was in deze wereld moesten achterlaten; wij moesten onszelven dwingen eraan te denken, dat dit voor het bestwil van de goede zaak geschiedde en dat wij deze daken terug moesten zien.

In Australië aangekomen, vond ik daar niets dan sympathie voor Nederlands-Indië. De Noordamerikanen en Australiërs boden ons alle hulp voor de reconstructie van onze luchtmacht. Onze bondgenoten waren er evenzeer als wij op uit het ogenblik te bespoedigen, waarop wij de weg terug zouden kunnen inslaan.

Een groot aantal van onze luchtmensen vond ik in Australië, omdat onze vliegschool en die van de Koninklijke Nederlandse Marine reeds in Februari, als voorzorgsmaatregel, naar Australië was overgebracht. Wij werkten plannen uit, waardoor al deze mannen, tezamen met het personeel, dat met succes uit Java was ontkomen, in Australië zou blijven, voor oefening met nieuw materieel. Doch in Australië was dat bij nader inzien niet goed mogelijk en toen kwamen de Verenigde Staten van Noord-Amerika ons te hulp. Wij vroegen om faciliteiten op Noordamerikaanse vliegbases voor oefening van onze manschappen. En die kregen wij.

Als resultaat daarvan werd de Koninklijke Nederlandse militaire vliegschool in Mei te Jackson opgezet. Dank zij der schitterende medewerking der Noordamerikanen, zijn wij in staat geweest goed werk te verrichten. Onze mannen kregen een zorgvuldige opleiding in Jackson en elders en een groot aantal hunner kreeg in Februari jl. zijn „wings". Een ander grote groep. zal deze op 13 Maart ontvangen.

Onze Nederlandse jongens kregen een betere opleiding dan wij voor mogelijk hadden gehouden een jaar geleden. De klas, die zojuist haar opleiding heeft voltooid, verdiende haar sporen — of laat ik liever zeggen: haar vleugels — in een massale vlucht dwars over de Verenigde Staten van Noord-Amerika, die in Januari heeft plaats gehad met twee-motorige vliegtuigen hebben wij een gehele week gemeenschappelijk gevlogen en manoeuvres gedaan over onbekend terrein, onder slechte weersomstandigheden. Die jongens zijn zo slecht niet.

Spoedig gaan zij terug naar een of ander strijdtoneel, waar hun kameraden reeds bezig zijn: over de eilanden ten Noorden van Australië en over de Noordzee. Zij zullen vriendschap met de Noordamerikanen, met wie zij hier in zo hechte harmonie hebben samengewerkt, met zich medenemen. En ik geloof niet, dat een van deze Nederlandse vliegers zal vergeten, wat Generaal-Majoor Ralph Royce, Commandant van de Southeast Training Command U.S.A. A.F hun bij hun eindexamen op 13 Februari jl. heeft gezegd: „Neem een paar extra bommen mee en laat die uit mijn naam vallen."

Zij staan te springen om te gaan vechten. De meeste van de ouderen, de instructeurs, hebben persoonlijke dingetjes af te rekenen met de Japanners — mannen, die hun huizen en gezinnen hebben verloren — en allemaal hebben zij iets nationaals af te rekenen. Op een goede dag zullen deze mannen helpen de Japanners tot ondergang te bombarderen in de invasie terug te rollen. Noordamerikanen mogen bedenken, dat deze mannen naast het rood-wit-blauw van de Nederlandse vlag, de sterren en strepen in hun harten meedragen."

15.000 NEDERLANDERS IN LITHAUEN.

Radio-Moskou deelde mede, dat 15.000 Nederlanders nu gevestigd zijn in Lithauen en Letland. Zij werken op land van Duitsers, meestal als arbeiders. Hun was land in eigendom beloofd, doch in stede daarvan zijn zij nu arbeiders op land, dat onder Duitse soldaten is gedistribueerd.

DE KRIJGSGEVANGENEN IN NEDERLANDS INDIË.

Radio-Batavia deelde mede, dat een aantal Christelijke geestelijken op Java is gevangen gezet, „omdat hun handelingen in strijd waren met de sociale rust". Radio-Tokio deelde mede, dat een aantal Britse en Nederlandse krijgsgevangenen van Java naar Japan is overgebracht, waar zij in gevangeniskampen verblijven; al deze gevangenen zijn van 20 tot 46 jaar oud.

NEDERLANDS STRIJDMACHT NEEMT TOE.

Uit de radio-rede, die Minister Doctor Hubertus J. van Mook Zondag voor Radio-Oranje heeft gehouden ter gelegenheid van de eerste jaardag van Java's val:

„Wij weten of kunnen ons althans indenken hoe groot het lijden in Nederlands Oost Indië is. De bezetter heeft niet alleen geïnterneerd wat overbleef van onze strijdmacht, doch zelfs het grootste deel der Nederlandse burgers. Tienduizenden zijn opgesloten onder een hard régime met slechte voeding en nog slechter medische verzorging. Vrouwen en kinderen bleven over het algemeen vrij, doch die hebben nagenoeg geen middelen van bestaan."

De Minister zeide vervolgens, dat een Nederlandse en Geallieerde luchtmacht zich reeds danig weert boven Oost Indië, dat de Nederlandse krijgsmacht in Australië steeds toeneemt: „In de komende maanden zullen andere wel geoefende en goed-uitgeruste troepen zich bij deze krijgsmacht voegen."

Vervolgens maakte Dr. H. J. van Mook de opmerking over Suriname en Curaçao, die wij Maandag reeds vermeldden.

DE HERDERLIJKE BRIEF DER KATHOLIEKE BISSCHOPPEN.

Arthur Seyss Inquart tracht het effect van de Katholieke Herderlijke Brief te verkleinen in een onderhoud, dat hij het Duitse Nieuwsbureau „Transocean" heeft toegestaan, doch er blijkt toch wel heel duidelijk uit, dat de Nederlandse nazies zeer zijn in de war gebracht door het effect, dat deze brief op het Nederlandse volk heeft gehad.

Seyss Inquart zeide, dat dit effect gelijk nul was, doch in een uitzonderlijk lang artikel geeft Anton A. Mussert zijn bezorgdheid te kennen over deze Brief in „Volk en Vaderland" van 26 Februari.

Radio-Oranje merkte in een speciale uitzending naar Nederland op, dat deze Herderlijke Brief eens te meer aantoont, dat het gehele Nederlandse volk de Duitse dwingelandij bestrijdt en dat het oprecht goed doet te zien, dat het Nederlandse volk in zijn grote moeilijkheden zulke geestelijke inspiratie ontvangt, hieraan toevoegende, dat de pogingen der Duitsers om iedereen te doen geloven, dat het alleen communisten zijn, die zich tegen den onderdrukker verzetten, niets anders dan een kinderlijk en heel doorzichtig kunstje is.

PRINSES MARGRIET KRIJGT EEN TOVERPOP.

Tweehonderd leden van de Noordamerikaanse Goochelaarsbond hebben aan Prinses Margriet Francisca een „toverpop" gezonden als bewijs van liefde en bewondering voor Nederland.

OVER DE BASES IN DE STILLE OCEAAN.

Onder-staatssecretaris Benjamin Sumner Welles heeft in een persconferentie medegedeeld, dat hij voorstander is van onderhandelingen tussen de Geallieerde Stille Oceaan-mogendheden, teneinde de na-oorlogse veiligheid van deze Oceaan te verzekeren. De verklaring volgde op een mededeling van Congreslid Magnuson, dat informele verzekeringen waren ontvangen van de Regeringen van Nederland, China, Australië en Nieuw Zeeland, dat zij in beginsel geneigd zijn toe te stemmen in het vestigen van permanente bases der Verenigde Staten van Noord-Amerika.

SOCIALE ARBEIDSWET IN SURINAME.

De Staten van Suriname hebben (met 7 tegen 1 stem) hun goedkeuring gehecht aan een belangrijke arbeidswet, die de sociale omstandigheden der Surinaamse werklieden regelt.

DR. JOH. DE GROOT OVERLEDEN.

Doctor Johannes de Groot, professor in de Theologie aan de Utrechtse Universiteit, is in de ouderdom van 56 jaar overleden. Hij studeerde te Groningen, werd doctor in de Theologie in 1913, had leerstoelen in verschillende Nederlandse steden en werd professor aan de Groningse Hogeschool in 1928. In 1936 ging hij naar Utrecht. Hij had zich in de Hebreeuwse taal en letterkunde gespecialiseerd.

ARUBA.

DE HEER F. K. THIELEN †.

Tijdens de nooduitgave van „Dagblad Amigoe di Curaçao" (zodat minder plaatsruimte beschikbaar was voor Arubaans nieuws) overleed alhier de Heer F. K. Thielen bekend onder de naam van Doei Thielen na een zeer kortstondige ziekte.

De overledene, Arubaan van geboorte en zeer bekend zowel op Aruba en als op Curaçao, was lange tijd in dienst van het Gouvernement als Koloniaal Ontvanger, Gezaghebber op de Bovenwinden alwaar hij eveneens zeer gewild en bemind was wegens zijn sympathiek voorkomen. De laatste jaren van zijn leven was de overledene in de Verenigde Staten bij zijn zoon na het verkrijgen van een welverdiende rust en pensioen.

Ongeveer anderhalf jaar geleden kwam hij op Aruba met zijn familie de laatste dagen van zijn leven op zijn geboortegrond doorbrengen. De overledene was zeer bemind en een uiterst goed mens; altijd even netjes, bedaard en buitengewoon sympathiek. De overledene was evenzo bekend op Curaçao als de biljartkampioen. Dat hij in vrede moge rusten.

POLITIE-BERICHTEN.

Van 15 t/m 21 Februari 1943.

In de Bernardstraat te St. Nicolaas werd een geparkeerd staande auto aangereden door een truck genummerd 947-A, bestuurd door R.A. De auto liep enige schade op. De bestuurder van de truck verkeerde zodanig onder de invloed van alcoholhoudende drank, dat hij niet bekwaam kon worden geacht om als bestuurder op te treden.

Werd in de Bernardstraat een jongetje door een autobus aangereden bestuurd door L.R.B. Het jongetje liep geen noemenswaardig letsel op. Volgens ooggetuigen treft den bestuurder geen schuld.

In de Bernardstraat viel een manspersoon van een rijdende pick-up No. 1462 welke bestuurd werd door S.P. Bedoelde manspersoon genaamd M.C. werd hierdoor zodanig verwond, dat overbrenging naar het Hospitaal noodzakelijk geacht werd. Tevens bleek hij onder de invloed van alcoholhoudende drank te verkeren.

Door de politie werd geconstateerd, dat een manspersoon genaamd P.R, achtervolgd werd door een manspersoon genaamd A., die eerstgenoemde aanwees als een dief. Deze persoon, die in de cunucu trachtte te ontvluchten, kon na het lossen van een schot in de lucht door de Politie worden aangehouden. Het bleek, dat hij vruchten trachtte te stelen uit de tuin van eerdergenoemden A.

De 32-jarige pijpfitter Th.G. heeft bij de Politie kennis gegeven van het verliezen van een bruin lederen portemonnaie inhoudende een vrij groot bedrag aan Curaçaos en Noordamerikaans geld aan bankbiljetten, enige quitanties, legitimatiepapieren en een foto van een vrouw. De vinder wordt verzocht zich met het gevondene bij de Politie te Oranjestad te melden.

Ten nadele van den 44-jarigen bakker C.P.J. is van het erf zijner woning zijn rijwiel, merk „Raleigh" zwart gelakt, nikkelen stuur, bel en wielen, twee handremmen, kettingkast en dyname met electrische lamp en voorzien van het belastingmerk 298-A verdwenen, vermoedelijk ontvreemd. De Politie heeft de zaak in onderzoek.

Vrijdag 19 Februari jl. heeft tijdens een tussen hen ontstane ruzie, de 30-jarige werkman E.M.F. zijn schoonvader den 55-jarigen F.F. door het toebrengen van verschillende messteken van het leven beroofd. Deze aanslag is geschied, nadat de familie de oogst had binnengehaald en men dit feit vierde onder gebruik van de nodige spiritualiën, waardoor men in beschonken toestand was geraakt. De verdachte, die zichzelf aan het Hoofdbureau van Politie te Oranjestad is komen melden, is aangehouden en zal aan de Justitie worden overgeleverd.

Aangifte van diefstal door middel van een valse sleutel, heeft gedaan de 44-jarige employee L.W. Uit een met slot en sleutel gesloten kistje blijkt namelijk een bedrag van *f* 30 verdwenen. Zeer waarschijnlijk heeft een met de situatie bekende, die in het bezit van een op het slot passende sleutel is, zich aan deze diefstal schuldig gemaakt. De Politie stelt een onderzoek in.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Wo. 10 Maart:

Telegram Afdeling: Carrière, tel. 553, Hotel Kamer 29.

Shipping & Supplies: De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en De Boer, tel. 234.

Sportclub „Asiento": Hockey: Donderdag 11 Maart as. om 16.45 uur oefenen op ons terrein. Zaterdag, 13 Maart om 17.00 uur oefenwedstrijd tegen C.S.C. op het Asiento-terrein. Hieraan gaat vooraf een oefenwedstrijd tussen Kwiek en Van Engelen, aanvangende om 16.00 uur.

Tennis: In verband met de grote animo, die er is voor de enkel tenniswedstrijden te Julianadorp, zal de baan hiervoor de eerstvolgende weken iedere dag bezet zijn. Voor sportclubleden, die niet ingeschreven hebben en toch willen spelen te Julianadorp, kan de baan vrij gemaakt worden, mits zij twee dagen van tevoren den Heer Oostlander hiervan in kennis stellen.

Comité „Nederland": Op Woensdag 10 Maart om 20.15 uur zal in de club „Asiento" Meester Eduard Elias een causerie houden over het onderwerp: „Losse gedachten over na-oorlogse problemen". Entree *f* 0,50 per persoon ten bate van Comité „Nederland".

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN
Van Zondag 7 Maart 1943.

A-Klasse: Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1 1—1.
(onder protest van Jong Holland.)

WEDSTRIJD PROGRAMMA

STADION

Zondag 14 Maart 1943: A-Klasse — Atlanta 1 — Independiente 1 (Oehlers)

COMPETITIE-STAND 1942.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Independiente 1	5	4	1	0	14	5	9	1.80
S.U.B.T. 1	6	4	1	1	21	9	9	1.50
Jong Holland 1	5	2	2	1	8	4	6	1.20
Atlanta 1	5	2	2	1	11	7	6	1.20
Scherpenheuvel 1	5	1	2	2	12	12	4	0.80
Jong Curaçao 1	6	1	0	5	11	18	2	0.33
Transvaal 1	6	1	0	5	8	30	2	0.33

HET BESTUUR.